

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr.,
többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésnél
30 kr.

A hirdetések Bittermann
Nándor könyv- és könyvnyomdá-
jában és a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

A sajtószabadság.

Zombor, 1897. május 27.

Hosszas előkészítés után egy, állítólag a sajtószabadság érdekében rendezett, de minden ellenkező biztosítás dacára pártpolitikai érdekekben realizált tüntetés volt az imént Budapesten. A sajtószabadság érdekében, mely a legelőkelőbb negyvennyolcas vívmányok közé tartozik s melyet megsérteni, megszorítani, veszélyeztetni senkinek sem jutott eszébe.

A sajtószabadság a magyar alkotmány legnagyobb támasza és állampolgáraink szabadságának és egyenlőségének egyik biztosítója. Senkinek sem jutott az eszébe, a dicső vívmányokat megintatni s legkevésbé a sajtószabadságot merné bárki is érinteni. A Bántfy-kabinet és igazságügyi minisztere is nagyon távol van attól, hogy ama dicső kor hagyatékának szentségére tegye kezét és mégis akadt egy sereg tüntető, a kik kényszerítve érezték magukat nyitott ajtóknak rontani.

A tüntetők csupa fiatal szocialista munkások voltak, a kiket néhány ellenzéki rendező vezetett és kommandírozott. Majdnem sajnáljuk a sajtószabadságot, hogy nem akadtak védelmére jobb elemek, mint a politikai és társadalmi rend meghatározottabb ellenségei. A politikai és társadalmi felforgatás pártjai kezét nyújtottak egymásnak, hogy a világnak bebizonyítsák, hogy veszedelem fenyegeti a sajtószabadságot. De senki sem hitte el ezeknek az elemeknek, a mit elhitetni akartak és ezért az értelmes polgári elem távol maradt s tudomást sem vett a dologról.

A függetlenségi párt, a sajtószabadság lovasias védelmezőjének köpenyegé alatt, mozgósította az utcát, hogy alkalmilag, ha majd politikai céljaihoz szüksége lesz rá, megint a keze ügyében legyen; a szociáldemokrata munkáspárt pedig feltűnő módon részt akart egyszer egy hatóságilag engedélyezett tüntetésben venni. Meg akarták

mutatni erejüket, hatalmukat, hogy egyszer ismét használhassák az alkalmat, botrányt csinálni s magukat áldozatokként szerepeltetni.

És mindez miért?

Az egész világnak beszéli a sajtó s minden művelt ember, hogy az elharapódzó párbajdühnek valahogy elejét kell venni. Módot kell nyújtani arra, hogy a sértett becsületet, jogállamban, fegyver nélkül is meg lehessen védeni. Visszaélésnek hirdetik, ha a megtámadott becsületet pisztolyal kell védeni és ha a becsületében megsértett kénytelen ellenfelének a fegyverforgatásban való nagyobb jártasságát elszenvadni. Örökös a panasza, hogy a sértett az esküdtektől csak nagyritkán kapja meg a kívánt elégtételt és hogy a legtöbb esetben a sértettet az esküdtek felmentő ítélete még mélyebbre lealacsonyítja és megsemmisíti.

És miután Erdély Sándor igazságügyi miniszter a tényállás felismerésében a megsértett magán becsület védelmére kel és a megsértett magán egyének alkalmat akar nyújtani, hogy becsületét a törvény ítélőszéke előtt védhesse, ezt a jótékony reformot ürügynek használják egy indokolatlan veszjelhez, amelytől senki sem ijed meg s amely senkinek sem imponál.

A középkor és az ökölharc sötét idejéből a modern joghoz és a modern igazsághoz nyújt ez a törvény egy világos ösvényt. Akik nem akarnak erre az ösvényre lépni, azok félnek a törvénytől és irtóznak az igazságtól. A polgári becsület biztos védelme szent kötelessége a szabad-elvűségnek és ezt a védelmet a törvényhozásnak a leghathatósabb módon biztosítania kell.

Ne legyen tovább is bitang jószág a magánbecsület!

Vármegyei rendkívüli közgyűlés.

Bács-Bodrogh vármegye törvényhatósági bizottsága május hó 25-én dr. Vojnits István főispán elnöke alatt rendkívüli közgyűlést tartott.

A közgyűlésen a bizottsági tagok meglehetősen nagy számban voltak jelen.

Dr. Vojnits István d. e. 9 órakor lelkes éljenések között megjelenvén a közgyűlési teremben, szívélyesen üdvözli a bizottsági tagokat és a közgyűlést megnyitja; a jegyzőkönyv vezetésével Vojnits István főjegyzőt, a szóló kivánók feljegyzésével pedig Szemző Károly aljegyzőt bízta meg.

Napirend előtt dr. Vojnits István főispán az öszinte részvételtől áthatott meleg hangon emlékezett meg arról a súlyos csapásról, amely a felséges királyt, királynét és az egész uralkodó házat a párisi katasztrófa következtében elhunyt athenoni hercegnő halálával érte. Indítványára a közgyűlés egyhangú helyesléssel elhatározta, hogy mély és igaz részvétét jegyzőkönyvileg kifejezi és a miniszterelnök útján a trón elé juttatja.

Ezután áttértek a tárgysorozatba felvett ügyek letárgyalásába. Tudósításunk a következő:

Bellügyminiszteri rendelet dr. Vojnits István főispán urnak Baja város főispáni állásától való felmentése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Bellügyminiszteri rendelet, melylyel a vármegye törvényhatósági bizottságainak 2038. szám a. hozott azon határozatától melylyel kimondatott, hogy az 1896. év a községi jegyzők nyugdíjazásánál kétszeresen számítassék be, a jóváhagyást megtagadja. — A közgyűlés elhatározta, hogy újabb felterjesztést intéz a bellügyminiszterhez és ismételtlen kéri a határozat jóváhagyását.

Bellügyminiszteri rendelet a betegápolási költségekre 2069/1896. számú határozattal megszavazott 12,000 ft. megyei pótdadónak százalékban leendő megállapítása és az idézett számú megyei közgyűlési határozat ellen Zenta r. t. város által beadott felelő beszéd tárgyalása iránt. — A százalék megállapított, Zenta város felelő beszéde pedig a bellügyminiszteriumhoz felterjesztetik.

Vallás- és közoktatási miniszter leirata, melyben a kiállítás falujában épített sokakhoz belső berendezésének a magyar néprajzi muzeum részére történt átengedését köszönetét nyilváníti. — Tudomásul vétetik.

Kereskedelemügyi miniszter rendelete a bezdáni gőzhajó állomáshoz vezető utvonal és azon levő hid fenntartása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Sopron vármegye közönségének átirata az 1893-ik évi IV. t. c. 14. §-ában foglalt kedvezménynek magasabb illetménybe lépés esetében, a vármegyei tisztviselőkre leendő kiterjesztése iránt. — Tudomásul vétetik.

A vármegye közigazgatási bizottságának átirata, melylyel a szegedi kir. erdőfelügyelőségnek az erdők 1896. évi állapotáról szóló jelentését bemutatja. — Tudomásul vétetik.

A „BÁCSKA“ tárcája.

PIROS VERBÉNA.

— Nézd csak drága Ellám, nézd csak! Szegény öcsém, szegény öcsém!

— No, mi az, mi történt? Micsoda sürgöny az a kezdedben?

— Janiékól való. Azaz hogy róluk ad birt.

— Mi az már? Ugy-e baj van?

— Az ám, még pedig nagy baj. Jani meghalt. Megölte a felesége után való bántódás. Jól járt szegény; hiszen úgy is mi volt élete, mióta Mariska meghalt? Hanem mi lesz most már Ilonából? Ilyen fiatalon árva maradni! Alig 17 éves. A legveszedelmesebb kor. Mi lesz vele?

— Kedves uram, gondoltam valamit. Ha te beleszólsz, vegyünk ide magunkhoz. Mi is szeretjük őt, ő is minket, aztán meg nekem úgy is kellene valaki, aki betegágyamban vigasztaljon, szórakoztasson, meg a házi teendőket helyettesítsen. Így a mellett, hogy jól tesszünk, rajtam is segít.

— Igazán jó gondolat. A legnagyobb örömmel egyezem bele. Holnap megyek érte. Ha rögtön indulnék is, a temetésről már úgy is elkéstem.

Ez a párbeszéd folyt dr. Neoliz Márton kir. közjegyző és ágyban fekvő súlyos beteg neje között.

A megegyezéshez képest pár nap múlva már ott volt náluk Ilona.

Szegény kis árva! Most, mikor a leánynak legfőbb szüksége lenne a gondos anyai, atyai kézre, szemre, most kell ezeket nélkülöznie. Sokáig nem is tudott vigasztalódni, de idők jártával, tapasztalván a bácsikák igaz szeretetét, mégis kezdett magához térni és alább hagyott a szertelen bántódással.

Ami szórakozást háznál fel lehet találni, abban mind része volt. Sétálni nagyon elvétve mehetett — bácsijával. No, mert más alkalmas kisértő nem volt.

Később azonban, éppen e miatt, maga is kiment egy-egy félórásckára a házuk közelében elterülő sétányra.

Hanem a könyv, zongora, kézimunka, festés, olvasás stb. mind kevés egy 18 éves leányszívnek. Ha legalább leánytársa lenne a háznál. De ez sincs. Bácsikákék is gyermektelenek.

Az a sok divatlap is csak vágyait ingerli. Igaz, hogy rubája elég lett volna három-négy leánynak is, mert e tekintetben sem volt Márton bácsira panasz.

De hát nem csupán új ruba kell az ilyen nagy kis leánynak. Más valamire vágyott. Hogy azonban mi legyen az a valami, azt nem tudta még csak sejtetni sem. Nehéz is az addig, míg meg nem próbáljuk. Bezzeg azután!

Önkénytelenül hűséges olvasója lett a különböző színű Szalonoknak. Szemében ötlött a sok mindenféle izenet, kérdés, kérdés, felelet stb., a melyeket Tátrai Delibáb, Alföldi gyopár stb. eféle lehetetlen álnevek alatt küldtek egymásnak — szavanként két kemény krajcárért — a nyájas, kedves előfizető társnők.

Miért ne próbálja meg ő is? Hiszen ártatlan mulatság az nagyon. Meg is próbálja. Mivel pedig legkedvesebb virága volt a piros verbéna, ez alatt a cím alatt kezdett a rózsaszínű Szalonba írogatni. Válaszul többek között „Piros verbéna 24” jelzéssel is kapott levelet.

Jó ideig virágokról folyt a közvetett társalgás, míg aztán, hogyan, hogyan nem, a jó ég tudja, mindinkább bensőbb lett az izenértátság, úgy annyira, hogy lehetetlen volt a Szalonban folytatni, hanem az eredeti jelzéssel post rest. levelekben.

Hónapok múltán, mely idő alatt a nagynénike egészsége, bizonyára Ilona hűséges ápolása folytán, mindjobban és jobban helyreállt, a 2. piros verbéna olyan bátorrá vált, hogy — találkat kért.

Ez a kívánság annyira megzavarta szegény kis Ilona fejét, hogy mindent visszajáról tett. Uram bocsá! Uzsonnakor is a vizet itta meg a káffel, a kávénak meg a piros verbénás cserepek örltek, ha ugyan örltek.

— De mi lett téged Ilus?! Olyan furcsán viseled mostanában magadat. A minap éjjel folyton piros ver-

bénát emlegettél, a vánkos csücskét ugyancsak szorongattad, reggel meg virágaidat csokolgattad sorra. Hiszen én is szeretem a virágokat, de te már csupa verbenává teszed az egész lakást; — szólt hozzá Ella néni.

— Semmi kedves nénikém, csak kissé el vagyok gondolkodva. Útél a dolgot haja tövéig elpirulva a kis leány.

Abban maradt a dolog.

Hanem az a találka!... Végre is arra határozta el magát, hogy nem megy el. Nem ad találkat. Félt. De hogy mért, mitől dobogott olyan igen nagyon, nyugtalanul kis szivecskéje, ha erre gondolt, azt nem tudta megmagyarázni.

Másnap érkezett meg az új irodavezető. Csinos fiatal ember. És sajtáságos, ez is aligha nem a piros verbénaért él, hal, mert neki is az van a gomblyukában. De hiszen ez véletlen is lehet, mert alig ismerték egymást. Csak az ebédnél találkoztak, ha ugyan az irodavezető ur nem volt hivatalból távol.

Neoliz urannak, meg nevének is feltűnt ugyan, hogy a két fiatal egyformán a piros verbénát kultiválja, de ők sem találtak benne semmi különös dolgot.

Az urfi, különben otthon Béla, szintén rokon fiu. Eddig Budapesten volt, de most őt is magához vette bácsikája. Meglehet, terve volt a két fiatalal. Ez a terv azonban csak nem akart a megvalósulás felé nem hogy haladni, de megindulni sem.

Ilon elstált ismét szokott helyére. Addig-addig andalgott, míg önkéntlenül a postáig ért. No, ha már itt vagyok, gondolá magában, csak benézek. Hát ha irt az én 2-söm? Csakugyan két levele is volt. Nézi a bélyegzőt. Egyik mindjárt a találkat kérő levél keltét követő napról szólt, a másik friss. Olvassuk az elsőt.

„Örömmel értesítem édes Verbénám, hogy váratlanul a kegyed városában kaptam igen jó állomást. Csak várva-várt aranyos levele után epekedtem és azután szárnyakon repülök a találkára. Kezeit csokolja sokszor a piros verbéna 24.”

— No, szegény, annak a várva-várt levélnek ugyan

Főispán ur átirata Karvázy József alszámvevőnek főszámvevővé és ifj. Szemző István számgyakornoknak alszámvevővé történt kinevezése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Főispán ur átirata Horváth Dezső szolgabíró véglegesítése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Alispáni előterjesztés a szabályi szolgabírói lakáson szükséges javítási munkálatra előirányzott 135 forint 67 kr engedélyezése tárgyában. — Az összeg engedélyeztetik.

Ugyanannak előterjesztése az állami pótvadalmazás terhére 1 szolgabírói és 7 járási irnoki állás szervezése tárgyában. — Az állami pótvadalmazás terhére az 1 szolgabírói és 7 irnoki állás rendszeresítése az alispán előterjesztés meggyőző indokai folytán kimondott.

Ugyanannak jelentése a Hódcsanak községben felállított adóhivatal helyiségeinek felépítése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Ugyanannak jelentése a kátyi község ház kijavítása tárgyában. — Tudomásul vétetik.

A megyei árvások elnökének előterjesztése az árvászki irodában eddig alkalmazott két ideiglenes díjnak meg egy felére leendő alkalmaztatása tárgyában. — A díjok további alkalmazása engedélyeztetik.

A „Mensa akadémika” kérelme évi segély megszavazása iránt. — A vármegye alispánja felhívta, hogy meggyőzően eszközöljön gyűjtést a begyűlt összeget juttassa rendeltetési helyére.

A „Magyarország és a Nagyvilág” szerkesztősége és kiadóhivatalának kérelemlevele anyagi segélyezés iránt. — Kellő alap hiányából a kérelemnek hely nem adható.

Az ó-becsei honvédelmi bizottság kérelme adomány megszavazása iránt. — 150 forint megszavaztatott.

Putterer Vendel és társai felebbezése a Csataalján megejtett irnokválasztás ellen. — A választás jóváhagyatott.

Araniczky Kósza felebbezése a Nádaly községben megejtett előjáróválasztás ellen. — A választás jóváhagyatott.

Pluzsarov Milán és társai ó-szabványi lakosok felebbezése a községi képviselőtestület azon határozata ellen, melylyel az 1884—1891. évi bírák, pénztárnokok és jegyző ellen fenytő eljárás megindítása mondatott ki. — A határozat feloldatik.

Oszthemer Lukács és társai felebbezése Csávoly község képviselőtestületének a helyettes tanítók javadalmazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Perr Gyula felebbezése Martonos község képviselőtestületének napidíjait tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat feloldatik.

Tencs Márton bácsföldvári helyettes állatorvos felebbezése a község képviselőtestületének fizetése iránt hozott határozata ellen. — A határozat feloldatik.

Nádaly község előjáróinak felebbezése a község képviselőtestületének a fogyasztási adókievítés tárgyában hozott határozata ellen. — A határozat feloldatik.

Manojlovits János b.-szenttamási végrehajtó felebbezése a község képviselőtestületének jutalmazása iránt hozott határozata ellen. — A határozat jóváhagyatik.

Radujkov Milán adai lakos felebbezése Ada község képviselőtestülete által, a B.-B. vármegyei h. é. vasút részvénytársaságba igazgatósági tag választása ellen. — A határozat jóváhagyatik.

Turia község képviselőtestületének egy végrehajtói állás rendszeresítését kimondó határozata és ez ellen Czrnojaeski Ráda által beadott felebbezés. — A határozat feloldatik.

Lok község képviselőtestületének határozata a rendőrség fizetésének leszállítása tárgyában és ez ellen Ladányi János által beadott felebbezés. — A határozat feloldatik.

Pivnica község képviselőtestületének ugyanezen tárgyban hozott határozata és ez ellen Schnatl Pál által beadott felebbezés. — A határozat feloldatik.

Bács-Petrovszellő község képviselőtestületének Kekity Lenka tanítónő fizetésének felemelését megtagadó

határozata és ez ellen nevezett által beadott felebbezés. — A határozat jóváhagyatik.

Gákova község képviselőtestületének határozata az iskola és tanítói lak felépítése tárgyában és ez ellen Till Péter felebbezése. — A felebbezés mellőzésével a határozat jóváhagyatik.

Glozsán község képviselőtestületének határozata a község ház udvara és az átjáratok kikövezéséhez szükséges téglák beszerzése tárgyában és ez ellen Radivojev István felebbezése. — A határozat feloldatik.

Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata az elfogatosok segélyezése tárgyában és ez ellen Kovács Mihály felebbezése. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak a községi földék bérbeadása tárgyában hozott határozata és ez ellen Nagy János felebbezése. — Feloldatik.

Zenta r. t. város képviselőtestületének egy díjnak alkalmazása tárgyában hozott határozata és ez ellen Szárits Bertalan felebbezése. — A díjnak alkalmazása elvileg jóváhagyatik.

Rigyica község képviselőtestületének határozata a tagosítási és legelőelosztási ügyben kötött egyezség tárgyában. — Az egyezség helybenhagyatik.

Ada község képviselőtestületének határozata a postai ajánlott, pénzes és egyéb küldemények átvétele iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata a közbiztonsági bizottság iránt alkotott szabályrendelet tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata a „Hunyady Mátyás” lovasszoborra megszavazott adomány tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata Marinkov Emilnével a Winkler-féle elhordott dombert andó kártalanítás érdekében kötött egyezség jóváhagyása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mohol község képviselőtestületének határozata ártyézi kutak költségeinek fedezése és két kut furásának biztosítására Orbán Sándorral kötött szerződés jóváhagyása tárgyában. — Felvilágosító jelentéstétel végett a fősolgabírónak adatik ki.

Ada község képviselőtestületének határozata Miklós István és Istenes János adai lakosoktól Zenta orom alatti vízlecsapoló-társulat céljára vásárolt területre vonatkozó adószedési szerződésnek jóváhagyása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Keresztur község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adó kezelők díjazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata egy 60.000 forintos ideiglenes kölcsön felvétele és a község tulajdonát képező regale kártalanítási kötvény eladása tárgyában. — A határozat első része jóváhagyatik.

Mohol község képviselőtestületének határozata a millennium emlékére egy ösztöndíjalapítvány létesítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata a külvárosi segédlelkész javadalmazása tárgyában és ez ellen Vojnovits Aron felebbezése. — Feloldatik.

Bezdan község képviselőtestületének határozata a Kedves István ingatlanaira vezetett zálogjog törlése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Zenta r. t. város képviselőtestületének határozata Kereszturi Károly díjok napidíjának felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ada község szabályrendelete a fogyasztási és italdó beszedési jutalék hovatfordítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak szabályrendelete a községi vagyonkezelés körül felmerülő hirdetmények közzététele tárgyában. — Jóváhagyatik.

Uj Palánka község építési szabályrendelete. — Nem hagyatik jóvá.

N.-Palánka község építési szabályrendelete. — Nem hagyatik jóvá.

Obrovac község építési szabályrendelete. — Nem hagyatik jóvá.

Temerin község képviselőtestületének határozata Németh János tűzkárosult segélyezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Német-Palánka község képviselőtestületének határozata Kohn Ignác elmebeteg eltartása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mosorin község képviselőtestületének határozata a fogyasztási adó kezelőinek díjazása tárgyában. — Feloldatik.

Uj-Palánka község képviselőtestületének határozata Ruzsman Julianna ingatlanának megvétele tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata a kisbírák fütési díja tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata a község tulajdonát képező ingatlan egy részének eladása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Torza község képviselőtestületének határozata az Umstadt János ingatlanára vezetett zálogjog törlése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata az izz. tanítók fizetése és az izz. iskolaépület átvétele tárgyában. — Jóváhagyatik.

Gyulafalva község képviselőtestületének határozata az előjárók fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata a községbeli tanítóknak a tanítói gyűléseken való megjelenésük alkalmával napidíj és fuvarkölségben leendő részesítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata a hajóállomás kijavítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata a felépítendő gőzfűtő vállalkozójának segélyezése tárgyában. — Feloldatik.

Jankovác község képviselőtestületének határozata Csincsák Franciska begyűjtésére tárgyában. — Feloldatik.

Bács-Földvár község képviselőtestületének határozata a rendőrség ruházati költségeinek a közpénztárból leendő fedezése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Apatin község képviselőtestületének határozata az iskolaszolgák díjazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Uj-Palánka község képviselőtestületének határozata a harangozó fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Karavukova község képviselőtestületének határozata a róm. kath. templom részére egy új orgona beszerzése tárgyában. — Feloldatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata a lovasrendőrök felszerelésének beszerzése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Bács-Keresztur község képviselőtestületének határozata egy napidíjas alkalmazása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Prigl.-Szent-Iván község képviselőtestületének határozata a neven álló ingatlanok Kirschenmayer József nevére leendő átiratása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Mélykut község képviselőtestületének határozata a Horváth Ferenc ingatlanára vezetett zálogjog törlése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ada község képviselőtestületének határozata a Hadik János ingatlanára vezetett zálogjog törlése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Ugyanannak határozata a Biró Ignác ingatlanára vezetett zálogjog törlése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Csávoly község határozata a községi hadnagy fizetésének leszállítása tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Vaskut község képviselőtestületének határozata a község házának újból való felépítése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Kulpin község képviselőtestületének határozata egy 500 forintos rövid lejáratú kölcsön felvétele tárgyában. — Jóváhagyatik.

Bács-Szent-Tamás község képviselőtestületének határozata a községi rendőrök fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Obrovac község képviselőtestületének határozata az adópénztárnok fizetésének felemelése tárgyában. — Jóváhagyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata Zsvivkov Pája begyűjtésére tárgyában. — Jóváhagyatik.

Gyulafalva község képviselőtestületének határozata egy tűzfecskeendő beszerzése tárgyában. — Jóváhagyatik.

Uj-Szivac község képviselőtestületének a kisdéd-

nem igen örültél meg. Ha csak a találka siettetett volna ide, még most is ott lehetnél, a hol azelőtt voltál. Hanem nézzük a másik levelet. Ebben panaszkodik a bizalom hiánya miatt. Esküdzök menyre, földre, hogy szive elpusztul, ha tovább is messziről kell Verbénája után epednie. Újból találkaért könyörgök. Iluska elmereng... — Olyan szépen kér... Olyan becsületesen ígérkezik... Milyen igazi érzés, bensőség sugárzik szavaiból... Talán nem teszek rosszat, ha egyszer, csak ez egyetlen egyszer engedek kérésének... Holnapután ugy is tünep... Legyen meg hát... Teljesítem kérését. Még ez utjában talált módot, hogy egy papirkereskedésben hirtelen megírja a választ, kitűzve az időt, helyet és ismertető jelül a piros verbéna csokrot. Hazaérve eleintem mintha megbánta volna engedékenységét, de aztán még is visszatért jó kedve és dalolásával majd felvette a házat. Bácsikája az irodából jött át, hogy kissé mérsékelje, mert nem tudnak odabent dolgozni. Különösen Bélát annyira konfundálja, hogy az íment is egy végrendeleti leltár csupa piros verbénával írt tele... Eljött az tünep. Délben kiadta Béla urfi Jancsi inasnak az órét. Egész napja szabad. Mehet, ahová akar, de reggel korán talpon és rendben legyen. No, ez örült még csak meg. Ugy is régen nem volt már Zsuzsijánál. Vívát, eljen!... Ki is csippte magát úgy, hogy! Mikor már indulófélben volt, jutott eszébe, hogy nini! az ő urfi, a tekintetes irodafőnök ur, ha elmegy, mindig virágot tűz ki. Miért ne ő is? Ha az a piros verbénát szereti, neki, mint hűséges inasának nem is illenék mást kitűzni. Neki a virágcserepeknek! Olyan csokrot cselekedtet össze, hogy gazdájának legálább egy hónapra elég lett volna. És azzal aló! Zsuzsikához. De megjárta szegény feje. Zsuzsika már akkor elment, mint a házmesterné állította, egy fess bakakáplárral. Szegény Jancsi!...

Elkeseredésében mi telhetett tőle? Elindult — másikat keresni. Befordult a virágos sétányba, itt bizonyosan talál kedvire valót. Amint ott jár, kél, mustrálgatva a dadákat, hat egy fordulónál ki jön vele szemközt? Ilona kisasszony. Nagyon köszön neki, de az, amint rátekin, mintha valamitől nagyon megrémült volna, visszatántorodik, egész arca vérpiros lesz és szó nélkül hirtelen megfordulva elrohan. — Ejnye, mi lellette a kisasszonyt, hogy úgy megjött tőlem? Máskor olyan jó hozzám, most meg még köszönésemet sem fogadja el. Ejnye, ejnye!... Iluska pedig bahaérkezve, olyan sirásban tör ki, hogy könnyei patak gyanánt folytak. Szerencsére a néniel egy pár barátóné volt látogatóban, így szabadon engedhette bánatát, elkeseredését kitörni. — Hát ő volt a piros verbéna 2?! Ezzel a mamlasz Jancsival leveleztem én? Hogy tudott ez olyan szép leveleket írni? Az ő állása az a jó állás?... Hogyan legyek én tovább ezzel egy földel alatt?... Kistül a szemem, ha találkozni kell vele. Miért is engedtem én kérésének?... Istenem, én édes Istenem, de hamar is megbüntettél!... Igy zokogott szegény kis lány végtelen bánatában és sehoggy sem tudott megnyugtató kibontakozást találni. Pedig... Ezalatt Jancsi tovább sétált. Aggódott. Sehoggy sem tudta magának a kisasszony magaviseletét megmagyarázni. Egyszer csak szemben találja magát gazdájával. — Ejnye, akasztófára való, hogy mersz te itt sétálni?! — Kérem alásan, hát nekem nem szabad itt? — Szabad, nem szabad, takarodj a pokolba innen! Nem találsz más sétahelyet magadnak? Aztán még piros verbénát tűz ki a rinocéros. Mekkora bokrétát hozzá?! Oh te... te... örült kakađu, te virágvasárnapi paripa! Pusztulj innen, mert képedhez telegrafizom a tenyereimet! Te!...

— Ejnye, tekintetes ur, de haragos. Éppen, min' Iluska kisasszony. Az sem fogadta köszönésemet sem hanem amint meglátott, azon módon szaladt szegényke vissza. Megjédt, csak tudnám mitől? Annak is piros verbéna volt kitűzve... — Itt volt? Ó volt itt? Ilonka volt itt? Piros verbéna volt a keblén? Téged meglátott és elszaladt? Megjédt, nem tudod mitől? Oh, te emeletes... Nesze őt forint, aztán eredj mulatni! Szólt és elrohant. — No még ilyet nem értem! Először jól összeszid, aztán pénzt, sok pénzt, öt forintot ad, végre meg elszalad. Ni, hogy siet! Hogy lökdösi félre az embereket! Mi a csuda lellette ezeket?! Akármí, Jancsi fiam, ne törődj vele; nem jó az urak dolgába avatkozni. Markodban a nagy bankó, siess, hogy reggelre ne maradjon belőle. Igy is lett. Jancsi urba még harmad napon is alig lehetett lelket verni. (Márton bácsi csak Béla kérésére nem csapta el.) Az urfi pedig mint a szélvész vágatott haza. Egyenesen néniéje szobájába tört be. Ott azonban csak a kávézó kompiánt találván, sietett Iluskát felkutatni. Szegényke, még most is sirdogált. Az ajtónyílásra feltűi fejcsékkjét és arra eszmél, hogy Béla előtte térdel és szónokol: — Én vagyok a Piros verbéna 2. Szeretem magát Iluska. Könyörgöm kezéért. És bocsásson meg annak a hájfejű Jancsinnak. Ez utóbbi szókra elnevette magát Iluska és boldog mosolylyal engedte, hogy Béla urfi hevesen átölje és agyon meg agyon csókolja. Karöltve mentek át a néniéhez, aki ragyogó arcukról leolvasta, amit azok mondani akartak és így szólt: — Ézért pusztítottátok hát ti az én piros verbénáimat?!

Horváth János.

Mellé
óvónó és dajka
hagyatik.
O-Kanizsa
Labdy István
Jóváhagyatik.
Bajmok
a községi pénzügy
vétetik.
Wekerle
rozata az u.
től leendő me
Alsó-Kov
egy rövid lej
— Jóváhagy
Lok kö
községi jegyző
O-Becse
a legelőeloszt
utáni állami a
nek kivetése
vétetik.
Gospod
zata a közleg
Végleges hat
Mosorin
községhez és
fedezése tárgy
Ada kö
Dragin Velim
tárgyában. —
Alsó-Kov
Laczkovits J
hagyatik.
Vilova k
községi rend
leendő felsze
Ugyanann
tésének megál
Csurogh
körállatorvos
gyában. — Jó
Kovil-Sat
rozata a közs
vagyatik.
Gospod
röszégi szabály
rozata. — Jó
Szilbás k
irnoki állás re
Uj-Palánka
ugyanezen tárg
Potoczki
szülésznői ok
Özv. Dó
Jakos szülészn
Dr. Stang
hirdetetik.
Dr. Roha
hirdetetik.
Dr. Neun
hirdetetik.
Zenta r.
a jégkészlét
fedezése iránt.
Gospodine
behajthatlan kö
Fetter Ju
— Nyugdíjazá
Bikár Gy
helyettesi ide
Beregh.
nisisis községk
gyatik.
Bajmok,
dimovec és O
O-Verbász, Mel
évi közpénztá
ben marasztal
Hódcsanak
jának 1895. évi
évi számadása
A közgy
lelkes éltetése
A jegyz
elnöklete alati
hitelesítik. A
mann Frigyes
és Zákó Milá
Orsz
Mult száma
sport-egylet ju
A lapunk
szünetelt; a s
A zombori sp
A verseny
kezdeté: délut
25. esti 7 óra
I. Egyel
II. Disz
három dobása
III. Bajn
kap aranyérm
bajnoka az 189
érmét, a harm
négyen indulna
lesz a fenti sze
IV. Torna
korlátlan és ny
a korlátlan és
korlátot mutat
senyöző lesz a
s az ezután leg
győztes.
V. 1 ang
VI. Maga

Melléklet a „Bácska” 42. számához.

óvónő és dajka fizetését megállapító határozata. — Jövábgyatik.

O-Kanizsa község képviselőtestületének határozata Labdy István végrehajtó kezdi vizsgálat tárgyában. — Jövábgyatik.

Bajmok község képviselőtestületének határozata a községi pénzek elhelyezése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Wekerlefalva község képviselőtestületének határozata az u. n. „ispáni illetményföldek” nek a kincstár-tól leendő megvétele tárgyában. — Jövábgyatik.

Alsó-Kovil község képviselőtestületének határozata egy rövid lejáratu 500 frtos kölcsön felvétele tárgyában. — Jövábgyatik.

Lok község képviselőtestületének határozata a községi jegyző segélyezése tárgyában. — Jövábgyatik.

O-Becse község képviselőtestületének határozata a legelőfelosztás folytán a községtől elvett ingatlanok utáni állami adó és ármentesítési hozzájárulási összegeknek kivétele és beszédése tárgyában. — Tudomásul vétetik.

Goszpodince község képviselőtestületének határozata a közlegelő egy részének felszántása tárgyában. — Végleges határozat nem hozott.

Mosorin község képviselőtestületének határozata a községhez és jegyzői lak építési költségeinek mikénti fedezése tárgyában. — Jövábgyatik.

Ada község képviselőtestületének határozata a Dragin Velimir ingatlanaira vezetett zálogjog törlése tárgyában. — Jövábgyatik.

Alsó-Kovil község képviselőtestületének határozata Laczkovits József jutalmazása tárgyában. — Jövábgyatik.

Vilova község képviselőtestületének határozata a községi rendőrség ruházatának a községi pénztárból leendő felszerelése tárgyában. — Jövábgyatik.

Ugyanannak határozata a községi másodbíró fizetésének megállapítása tárgyában. — Jövábgyatik.

Csurogh község képviselőtestületének határozata a körállatorvos fuvarátalányához leendő hozzájárulás tárgyában. — Jövábgyatik.

Kovil-Szt.-Iván község képviselőtestületének határozata a községi jegyző jutalmazása tárgyában. — Jövábgyatik.

Goszpodince község képviselőtestületének a rendőrségi szabályrendelet módosítása tárgyában hozott határozata. — Jövábgyatik.

Szilbás község képviselőtestületének határozata egy irnoki állás rendszeresítése tárgyában. — Jövábgyatik.

Uj-Palánka község képviselőtestületének határozata ugyanezen tárgyban. — Jövábgyatik.

Potoczki Pálné szül. Rausch Mária csávyi lakos szülésznoői oklevele. — Meghirdették.

Özv. Dobronyoczki szül. Koczak Apolló mélykuti lakos szülésznoői oklevele. — Meghirdették.

Dr. Stangl Sándor orvostudori oklevele. — Meghirdették.

Dr. Rohacsek István orvostudori oklevele. — Meghirdették.

Dr. Neumann Ignác orvostudori oklevele. — Meghirdették.

Zenta r. t. város képviselőtestületének határozata a jégkészlet beszerzése körül fölmerült költségtöbblet fedezése iránt. — Jövábgyatik.

Goszpodince község képviselőtestületének határozata behajthatlan követeléseinek leírása iránt. — Jövábgyatik.

Fetter János ó-becsei községi jegyző nyugdíjazása. — Nyugdíjazták.

Bikár György déronyai községi jegyző kérvénye helyettesi idejének beszámítása iránt. — Elutasították.

Béregh. Alsó-Kovil. O-Morovica, Pacsér és Sztanisics községek 1897. évi pótköltségvetése. — Jövábgyatik.

Bajmok, Gardinovec, O-Sztopár 1893. évi, Gardinovec és O-Sztopár 1894. évi, Lality, Bács-Vaskut, O-Verbász, Mélykut, Uj-Szivac és Turia községek 1895. évi közpénztári számadásai. — Részben felmentő, részben marasztaló határozat hozott.

Hódságh község szegény iskolás gyermekek alapjának 1895. évi és árvaház alapjának 1895. és 1896. évi számadása. — Felmentvény megadatik.

A közgyűlés 11 órakor — dr. Vojnits István lelkes éltesével — ért véget.

A jegyzőkönyvet Karácson Gyula alispán elnöklete alatt május hó 28-án d. e. 10 órakor hitelesítik. A hitelesítésre Czirfusz Ferenc, Hoffmann Frigyes, Popovits Sebő, Roheim Károly és Zákó Milán bizottsági tagok kérték fel.

Országos sportverseny Zomborban.

Mult számunkban említettük már, hogy a zombori sport-egylet július hó 4-én országos viadalt rendez.

A lapunkban közölt program némi változást szenvedett; a kiigazított program a következő:

A zombori sport-egylet II. országos viadalának feltételei:

A verseny napja: 1897. július hó 4. A verseny kezdete: délután fél 3 óra. Nevezési zárlat: 1897. június 25. esti 7 óra. Helyszín: a zombori löversenyter.

I. Egyleti verseny. (200 m. síkverseny.) Zárt.

II. Diszkos dobás. Nyílt. Minden versenyzőnek három dobása van, melyek közül a legnagyobb számít.

III. Bajnoki síkverseny. (100 yard.) Nyílt. Az első kap aranyérmét, tiszteletdíjat és a „Z. S. E. 100 yardos bajnoka az 1897. évre” címet, a második nagy ezüstérmét, a harmadik pedig kis ezüstérmét, ha legalább négyen indulnak; ha három indulnak, csak a két első lesz a fenti szerint díjazva.

IV. Tornaverseny. Nyílt. Összetett verseny s áll a korlátlan és nyújtón való versenytől. Minden versenyző a korlátlan és a nyújtón 2—2 szabadon választott gyakorlatot mutathat be. A legjobb osztályzatot nyert versenyző lesz a győztes, az utána következő a második s az ezután legjobban osztályozott versenyző a harmadik győztes.

V. 1 angol mértföldes síkverseny. (1600 m.) Nyílt.

VI. Magas ugrás. Nyílt. Deszka nélkül.

VII. Bajnoki síkverseny. Távolság $\frac{1}{4}$ angol mértföld. (402 $\frac{1}{4}$ m.) Első díj aranyérmét, tiszteletdíj és a „Z. S. E. $\frac{1}{4}$ angol mértföldes bajnoka az 1897. évre”, a második nagy ezüstérmét, a harmadik pedig kis ezüstérmét nyer, ha legalább négyen indulnak; ha három indulnak, csak a két első lesz díjazva a fenti szerint.

VIII. Vivőverseny. (Karddal.) Zárt. A verseny 6 voltra megy. A párok sorshuzás által állítatnak össze. A párok győztesei egymással mérkőznek mindaddig, míg végül csak egy pár marad fenn, a melynek győztese a vivőverseny első győztesévé, a legyőzött pedig második győztesévé lesz. Az első nagy ezüst-, a második kis ezüstérmét nyer.

IX. Hármás ugrás. Nyílt. Deszka nélkül.

X. Gátverseny. Nyílt. Távolság 120 yard. 10 drb egyenként 1 m. 10 cm. magas gáttal.

XI. Birókverseny. Nyílt. Francia mód szerint, melynek szabályait a jelentkezők már eleve ismerni kötelesek. Lesz könnyű suly (60 kilóig), közép suly (80 kilóig) és nehéz suly (80 kilón felüli) birkozók küzdelme külön-külön. E három súlycsoportozaton belül a versenyzők sorshuzás által állítatnak össze. Minden csoport győztese ezüstérmét nyer. A befejezett csoportküzdelem után az alacsonyabb suly győztesnek jogában áll a felsőbb suly győztest végküzdelemre felszólítani, melyet az illető, ha el nem fogad, legyőzöttnek tekintendő. A magasabb suly győztes az alacsonyabb sulyt azonban fel nem hívhatja.

A könnyű sulyú győztes, ha a nehéz sulyú ki-hívja, előzőleg a középsúlyúval köteles megmérkőzni. 1. Ha csak ketten mérkőznek egymással a végküzdelemben, úgy a győztes a kis ezüst érem helyett megkapja a nagy ezüst érmét. 2. Ha mindhárom győztes mérkőzik egymással, akkor előbb a könnyű és középsúlyú győztesek küzdenek meg egymással s a győző azután a nehéz sulyúval indul. Ez utóbbi pár győztese kapja azután a már nyert kis ezüst érem helyett a nagy ezüst érmét és tiszteletdíjat s mindhárom suly győztesévé fog elismertetni. 3. Abban az esetben, amidőn mindhárom mérkőzőnek meg egymással, az első pár győztese okvetlenül megkapja a nagy ezüst érmét, melyet azon esetben is megtart, ha a nehéz sulyú által legyőzöttnek. Ezen utóbbi esetben tehát a díjazás következő: Az első pár győztese megkapja a nagy ezüst érmét, a nehéz sulyú győztes pedig (minthogy emezt legyőzte) mindhárom suly győztesévé fog elismertetni s kapja a nagy ezüst érmét a tiszteletdíjjal együtt. Minden pár birkozása 7 percig tart. Ha valamely súlycsoportozaton belül minden pár küzdelme eredménytelen lenne, akkor díjazásra ugyan egy sem tarthat igényt, de a jurynak jogában áll a legművészibb birkozót megjutalmazni.

XII. 200 yard handicap. Nyílt.

Általános versenyrendszabályok.

1. Valamennyi verseny csak amatőrök számára van nyitva.

2. Nyílt versenyekben részt vehet minden amateur gentleman sportsmann, kivéve a két bajnoki versenyt, amelynél feltétel, hogy a nevező valamely sportegylet tagja legyen.

3. Az első számú versenyben csak a Z. S. E. tagjai, a vivőversenyben pedig bármely zombori amateur gentleman sportsmann részt vehet.

4. Búnaipénz minden versenypontnál 1 frt, melyet minden idegen résztvevő nevezéséhez csatolni tartozik. A búna, ha a nevező a versenyben részt vett, vissza fog adatni.

5. Tét 1 frt, de csak ama versenyeknél, amelyekben tiszteletdíj van. A Z. S. E. tagjai sem tétet, sem búnaot nem fizetnek.

6. A díjazás a következő: Az I. számú versenyenél az első nagy ezüst érmét, a második kis ezüst érmét nyer, ha legalább három indulnak; ha háromnál többen indulnak, akkor a harmadik bronz érmét kap. A II., IV., V., VI., IX., X. és XII. sz. versenyekben az első nagy ezüst érmét, a második kis ezüst érmét kap, ha legalább három indulnak; ha háromnál többen indulnak, a harmadik bronzérmét nyer. A III., VII., VIII. és XI. számú versenypontokra vonatkozólag a díjazásról már fentebb történt intézkedés.

7. A nevezések zárt borítékban küldendők s tartalmazniuk kell a versenyző nevét, polgári állását és lakhelyét. Továbbá ama verseny pontos megjelölését, melyben az illető indul, s végül aki a handicapra nevez, 200 yardos verseny eredményeit.

8. A nevezések a következő címre küldendők: „A Zombori Sport-Egylet” titkári hivatalának (gimnáziumi tornacsarnok) Zombor.

9. A választmány nevezéseket indokolás nélkül utasíthat vissza.

Uszóverseny.

Az országos athletikai versenyt megelőző napon, július 3-án délután 5 órakor (nevezési zárlat július 1-ig) a Z. S. E. országos uszóversenyt tart, melynek feltételei a következők:

I. 3 kméteres verseny; indulás a svraka-hídtól víz mellett; igen lassu folyásu.

II. Zomboriak versenye. 100 méter. Zárt.

III. 100 yardos gyorsuszás. Tiszteletdíj.

IV. Hátuszás. 100 yard.

V. 400 yard.

VI. 200 yardos handicap.

Minden verseny nyílt, a II. számú kivéve. Hármás díjazás: egy ezüst, két bronzérmét, mely esetben a versenyzők minimuma négy, — különben a díjazás kettős. Zomborban, 1897. május 10-én.

Tatics Péter, Györfly Géza, Gerentsér László, a Z. S. E. elnöke, bizottsági tagok.

A Gazdasági Egyesület közgyűlése.

Vármegyénk gazdasági egyesülete kedden, folyó hó 25-én d. u. tartotta meg az évi rendes közgyűlését. A közgyűlésen az egyesületi tagok nagy számban jelentek meg, fényes tanújelét adván ezzel annak, hogy mily őszinte érdeklődéssel viseltetnek az egyesület ügyei s így a megye közgazdasági állapotai iránt.

A közgyűlésen Latinovits Pál, egyesületi alelnök elnökölt.

Halász Gyula, az egylet buzgó titkára kimerítő és terjedelmes szakszerű jelentést olvasott fel az egyesület mult évi működéséről. Az érdekes jelentés — melyet a közgyűlés egyhangu helyesléssel vett tudomásul — jövő számunkban egész terjedelmében közöljük.

Majd a pénztárnok terjesztette elő jelentését, a mit szintén tudomásul vettek.

Ezután az igazgató választmány előterjesztésére és javaslatának változatlan elfogadásával megállapították az ez évi munkaprogramot. E program szerint a gazdasági egyesület:

1. Lódíjazást tart július hó elején O-Kanizsán.

2. Díjazással egybekötött szarvasmarha kiállítást rendez július végén a vármegye valamelyik községében. A helység megválasztása az igazgató-választmányra bízatik.

3. Löversenyt tart augusztus hó 20-án, a helybeli dalárda jubilaris ünnepe napján, Zomborban.

4. Szeptember hó elején szőlészeti tanulmányi ki-rándulást rendez.

5. A téli hónapokban a mezőgazdasági ismeretek gyakorlati terjesztése céljából, a vármegye több községében népies előadásokat tartat az egyesület titkárával. Ezen eszme támogatására felkéri az adai földműves iskola jeles tanstületét és a gazdakörök elnökségeit.

Az országos magyar gazdasági egyesület megke-rezése felett, melyben a hazai gazdasági egyesületek országos szövetségébe való belépésre kéri fel az egyesületet; akként határozott a közgyűlés, hogy e kérdést tegye további konsideratio tárgyává az igazgató-választ-mány s ha a szövetség sikeres működése a belépést indokoltá fogja tenni és az egyesület pénzügyi viszo-nyai ezt megengedik, úgy a szövetség központi vezető-ségét, a közgyűlés felhatalmazásából, a belépés felől értesítheti.

Ezután Latinovits Pál alelnök jelenti, hogy Schmausz Endre az egyesületnek eddigi elnöke, a ki 12 éven keresztül vezette rendkívüli szeretettel az egylet ügyeit, nagymérvű egyéb elfoglaltsága miatt az elnöki tisztről lemondott. Midőn ezt a közgyűlésnek tudomására hozta, egyuttal indítványozza, hogy Schmausz Endrének, az egylet élén kifejtett buzgó munkásságáért mindenkori elismerésül jegyzőkönyvi köszönet szavazzassék. Az indítványt lelkes eljenzéssel, egyhangulag elfogadták.

Most a közgyűlés a tisztújító választást ejtette meg. Latinovits Pál alelnök úgy a maga, mint tisztársai ne-veben megköszönte az egylet eddigi bizalmát és a man-dátumokat a közgyűlés rendelkezésére bocsájtotta.

A tisztújítást a közgyűlés id. Mihályi János kor-elnöksége alatt ejtette meg.

A korelnök indítványára a gazdasági egyesület elnökévé egyhangu lelkesedéssel dr. Alföldy Gedeon választott meg. Alföldy Gedeon személyében az egylet egy olyan elnököt nyert, a ki személyes tulajdonainál és képzettségénél fogva nemcsak díszére, de hasznára is válik az egyesületnek. Óriási eljenriadalom törvőzölte az új elnököt, a midőn az az elnöki székét elfoglalta. Tartalmas, szép beszédet mondott; megköszönte a ki-tüntető bizalmat s igérte, hogy teljes buzgalommal és lelkesedéssel szolgálja és vezeti az egylet ügyeit.

Alelnökké szintén egyhangulag és nagy lelke-sedéssel Latinovits Pál és Koczkar Zsigmond választat-tak meg.

A szakosztályok elnökeül megválasztottak: 1. köz-gazdasági szakosztályban: elnök: dr. Falcione Nándor. 2. Talajjavítás és vízlecsapolási szakosztályban: elnök: Heintz Albert. 3. Földmívelési szakosztályban: elnök: Latinovits Pál. alelnök: Rác György. 4. Állattenyésztési szakosztályban: elnök: Vojnits Simon, alelnök: Weisz-máhr Mihály. 5. Lótenyésztési szakosztályban: elnök: Szemző Gyula, alelnök: Pinkovits József. 6. Szőlészeti, borászati és kertészeti szakosztályban: elnök: Vojnits David, alelnök: Vukicsévits Péter. 7. Gépészeti szak-osztályban: elnök: Latinovits Géza. 8. Erdészeti szakosztályban: elnök: Balázs Vince. 9. Méhészeti szakosztályban: elnök: dr. Rátai József, alelnök: Fernbach Károly.

Számvizsgáló bizottság tagjai lettek: Bikár Simon, Falcione Gusztáv, Halm Ervin, Késmáry Béla és Vá-rosy László.

Végül a 60 tagu igazgató választmány tagjait vá-lasztották meg. A választmány mindjárt ülést is tartott; ez ülésen egyleti ügyészszé dr. Falcione Nándort választották meg, Halász Gyula titkárnak mandátumát pedig szeptember hó végéig meghosszabbították. Az igazgató választmány megválasztotta még az egyes szakosztályok tagjait is.

Ujdonságok.

Audiencián. Schmausz Endre szabadkai főispán szerdán Ofelségénél audiencián volt.

József főherceg Zomborban. József kir. herceg ofensége — mint értesülünk — június hó 9-én városunkba érkezik és szemlét tart a helybeli honvéd-zászlóalj fölött.

Kinevezés. Buday Gerő főgymnasiumi hittanárt a vallás- és közoktatásügyi miniszter állomáshelyén való meghagyással végleges rendes tanárrá nevezte ki.

Kinevezés. A földmívelésügyi m. kir. miniszter a szabadkai földmives iskola vezetésével megbízott Ás-vány Lajos gazd. tanintézeti intézőt — állomás helyén való meghagyásával — földmivesiskolai igazgatóvá ne-vezte ki.

Kinevezés. A m. kir. igazságügyminiszter Bus Lukács újvidéki joggyakornokot a zentai járásbírószághoz aljegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi királyi főügyész Vidá-kovits Pál újvidéki, Kmetty Sámuel szabadkai királyi törvényszéki fogházormestereket az altisztek részére megállapított fizetési osztály legalsó fokozatába fogház-ormesterekké nevezte ki.

Kinevezés. A szegedi kir. itélőtábla elnöke Mé-száros Kálmán szabadkai lakost a vezetésére alatt álló kir. itélőtábla kertületébe díjas joggyakornokká nevezte ki.

Elöléptetés. A vallás- és közoktatásügyi mi-niszter Demetrovits Sándor zombori főgimnáziumi rendes tornatanárt a X. fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Installáció. Vigyázó Vendelt, a veprováci román hitközség új lelkipásztorát, dr. Hoffmann Károly kulai apátplébános fogja f. hó 30-án nagy ünnepélyességgel papi székébe beiktatni. Az ünnepélyre a „Kulai Dalárda” egy része is átrándul Veprovára, hogy ott az ünnepélyes isteni tiszteleten közreműködjen. Az istentisztelet után nagy lakoma lesz az új plébános vendégszerető házában.

Bajai tanulók Zomborban. A zombori állami főgimnázium ifjúsági tornaversenye pünkösd másodnapján tartatik meg. A tornaversenyre a bajai főgimnázium ifjúsága is átrándul városunkba s a versenyen részt vesz. Hír szerint mintegy 60 bajai tanuló jön el.

A kereskedő ifjak majálisa. A kereskedő ifjaknak majálisa a rendezőség a kedvezőtlen időjárás miatt immár két ízben kénytelen volt elhalasztani. Mult számunkban tévedésből írtuk, hogy „a majális csütörtökön lesz megtartva”. A rendezőség ugyanis úgy határozott, hogy a kedélyesnek ígérkező mulatságot pünkösd első napján tartja meg a Sikara-erdőben.

A budapesti ügétó versenyek. Vasárnap délután volt a budapesti új versenypályán az első ügétó verseny. Szép számú és előkelő közönség gyűlt egybe. Ifj. bajai Vojnits Sándor lovai győztek és pedig a következő ügétó versenyekben: I. Elnöki díj. Tav. 3000 méter. Díj: 500 kor. Egyes fogatok. Indultak: ifj. bajai Vojnits Sándor 7 éves sárga kancája: „Virgonc”, br. Sennyci Géza „Kasimir”-je és „Smile”-je. Folytonosan vezetve elsőnek „Virgonc” érkezett be. II. Választmányi díj. Tav. 3000 méter. Díj: 800 kor. Egyes fogatok. Indultak: ifj. bajai Vojnits Sándor „Kontras”-a s „Virgonc”-a és gr. Dessewffy Miklós „Schmelzblummerl”-je. Első lett ismét „Virgonc”.

A diszkertben levő kioszk bérbeadása. Zombor szab. kir. város tanácsa részéről közhírré tétetik, miszerint a városi diszkertben levő kioszk f. évi május hó 30-án a városi tanács tanácskozásán d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen fog bérbeadni. Ezen helyiségekben csakis cukorsüteményeket, fagyalt, gyümölcs, hűsítő italokat, ásványvizeket, szeszes italokat zárt palackokban és hideg ételeket szabad elárúsítani. A bérbevevő köteles leendő a kioszk helyiségeit a városi tanács által kiküldött bizottság által meghatározandó s a kor igényeinek megfelelő butorral bebutorozni, az elárúsítandó italok és ételek izléses edényekben kiszolgálni, leginkább pedig ügyes és pontos kiszolgálóval gondoskodni. A butorzat a bérlet letelte után is bérbevevő tulajdonában marad. A város tanácsa fentartja magának a jogot, hogy a kérdésben levő helyiségeket az oloszban vállalkozónak is bérbeadhassa.

Próba-ének. Moór Simon, veszprémi főkantór a helybeli zsinagógában a ma esti és a holnap délelőtti isteni tiszteleten próbát énekel.

Eljegyzés. Dr. Schwarcz Jenő aradi ügyvéd leányát, Zelma kisasszonyt eljegyezte Löbl Gyula újsziczi nagybirtokos.

Zsilipunkálások. Az óbecsei Ferenc-csatorna torkolatának zsilipunkálatai rohamosan haladnak előre. A bács-földvári átjárónál a hid alapzata immár készen áll.

Fürdői jelentés. Alulírott tisztelettel jelenti a n. é. közönségnek, miszerint nyári fürdőháza uszodájával együtt 1897. évi május hó 27-én, csütörtökön megnyitattik. Fürdő-árjegyzék: külön fürdő egész család számára, összesen 4 személyre, naponként egyszeri használatra az egész fürdő évad alatt 30 korona; külön fürdő 1 személyre az egész évad alatt 20 korona; külön fürdő egész család számára, összesen 4 személyre, egyszeri használatra 1 korona 20 fillér; külön fürdő 1 személyre, egyszeri használatra 40 fillér; külön fürdő 2 személyre együtt 60 fillér, (az itt felsoroltak fürdőruhával együtt értendők); tükör-fürdő 1 személyre, egész fürdő évad alatt, uszónadrág és törülközővel 10 korona; tükör-fürdő 1 személyre, egyszeri használatra, uszónadrág és törülközővel 20 fillér. Uszás tanításért, uszónadrág és törülközővel együtt egy hónapra 10 korona. Egy külön vagy tükör-fürdő egyszeri használatra 1 órára adatik át. Kutyákat nem szabad a fürdőbe vinni. — Ulrich Borbála, fürdő-tulajdonos.

Ápolónők felvétele. A magyar vörös-kereszt-egylet 1897. évi július hó elején új betegápolónői tanfolyamot nyit az Erzsébet-kórházban. A betöltendő 11 helyre pályázhat minden feddhetlen előéletű nő 20-40 életév között, ki erkölcsi jobb meggyőződésből, hivatás-szerűleg kíván az ápolónői életpályára lépni. A kérvények a szükséges okmányokkal felszerelve legkésőbb folyó évi június hó 15-éig terjesztendők be a magyar vörös-kereszt-egylet igazgatóságához (IV. Kecskeméti utca 5.), hol a közelebbi feltételek is megtudhatók. A folyamodványhoz melléklendők: a) keresztlevél, illetőleg anyakönyvi kivonat; b) ha az illető férjhez, vagy kiskorú, beleegyezése a férjnek, szülőknek, vagy gyámnak; c) erkölcsi bizonyítvány, mely vidéken az illető lelkészi hivataltól, nagyobb városokban az illetékes hatóság által is kiállítandó; d) hiteltel bizonyítvány arról, hogy magyarral és esetleg nemettil is beszélni, írni és olvasni tud s kellő felfogási képességgel bír; e) hatósági bizonyítvány folyamodó családi viszonyairól és foglalkozásáról; f) egészségi és himlőoltási bizonyítvány.

Árverés. A zombori kir. pénzügyigazgatóság által selejtezett iratokból mintegy 50-60 métermáza papír nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladati szándékában, ezen árverés megtartására folyó évi június hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája tűztetik ki határidőül. Felhívtnak mindazok, kik ezen árverésen részt venni óhajtanak, hogy csak a szóbelileg megtartott árverésre kifizetett határidőben az árverés helyszínén (adófelosztalmási bizottság helyiségében) jelenjenek meg és bánatpénz fejében kézpénzben 10 frtot tegyenek le. Az árverés tárgyat kézpénzben 10 frtot tegyenek le. Az árverés a hivatalos órák alatt a kir. pénzügyigazgatóságnál kell jelentkezni. A papír a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz lefizetése mellett oly kötelezettséggel fog eladni, hogy vevő köteles a papírt az árverést követő 8 napon belül saját költségén a mostani helyéből elhordatni. Az árverés alkalmával a papír egységára métermázsánsként fog megállapítani. Kiküldési ár métermázsánsként 5 forint.

Eljegyzés. Nevora József eljegyezte f. hó 27-én Himmelstein Antonia kisasszonyt Gombosról.

Árad a Duna. A Duna az utóbbi napokban erősen árad. A hatóságok a kellő intézkedéseket megtették, bár eddig semmi veszély sincs.

Zászlószentelés. A csuroghi népkör hazánk ezredéves fennállásának emlékére készült köri zászlójának felszentelési ünnepélyét jövő hó 6-án, pünkösd vasárnapján tartja meg.

Névváltoztatás. Geiger Miksa szabadkai lakos, valamint József nevű kiskorú gyermeke vezetéknevének „Gerő”-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Magyar hírlapírók Stockholmban. Az ezidei sajtó-kongresszusban résztvevő magyarországi hírlapírók Rákosi Jenő, az „Otthon” elnökének vezetése alatt, mint értesítünk, az államvasutak menetjegyjelöltjei által rendezett különvonattal kirándulással utaznak Stockholmba. A különvonat érinti Bécs, Prága, Drezda és Berlin városokat, mely legutóbbi városban fél napi tartózkodás van kijelölve. A kirándulás iránt minden oldalról rendkívüli érdeklődés mutatkozik és a jelentkezések a közönség minden rétegéből máris sűrűn folynak. Hölgyek is nagyobb számmal vesznek részt a társas utazásban, kik részére a különvonathoz csatolt hálókocsi első sorban lesz fentartva.

Istentagadó szocialista. Szenttamásról írják a következőket: Városunkban élt egy polgár, aki amellett, hogy nagy szocialista volt, de végkép istentagadó is vált belőle. Gyermekeinek megtiltotta, hogy templomba járjanak, veséssel fenyegette őket, ha imádkozni akartak. A papokat, a tanítókat és a hivatalbelieket gyalázta, a zsidók és a birtokosok ellen pedig a legirtózatossabb gyűlölettel volt eltelve s azt akarta, hogy gyermekei is az ő ördögi hitét kövessék. Eppen vasárnap reggel, mikor gyermekeit visszauzta a templom elől, érte utól az Isten büntető keze. Egy gazdánál kutyagémet készítet. Vasárnap reggel odahívták, hogy nézzen meg az ágast, mert hiba lehet rajta, miután a vödört nehezen lehet felhuzni. Vizsgálódásai után rájött, hogy a gémet végére nagyobb súlyt kell alkalmazni. Egy gyenge zsinere két téglát kötött és a gémet végére akasztotta. Mikor elkészült vele, dühösen kiáltott fel: No még a vén Istent is kihuznám a kutból, nem csak a vödört! A kutyánál álló eselédnek aztán meghagyta, hogy buzza most le a gémet, a cseléd megfogadta a szavát és az ostorfát lefelé huzta. A gémet alatt álló mestert figyelmeztette a gazda, hogy menne el onnan, mert a zsinere elszakadhat s a téglák ráeshetnek. A büszke, felfuvalkodott ember azonban mellét verve kiáltotta: Nem félek én az Istentől sem. De alig ejtette ki e szavakat, a gémről leszakadt a zsinere és a téglák az Istent káromló ember fejére zuhantak. Bűnhődése iszonyatos volt. Koponyája ketté hasadt, agyveleje kilottyant és nyomban szörnyet halt. Így érte utól az Isten büntető keze az ő nevének meggyalázóját.

Vonatok indulása és érkezése Zomborban. A május hó 1-től érvényes és most kiadott vasúti menetrend szerint Zomborban a következő időkben érkeznek, illetve indulnak a vonatok:

1. Szabadka felé indulás: Reggel 4 óra 46 percekor személyvonat, reggel 8 óra 15 percekor gyorsvonat, déli 11 óra 54 percekor személyvonat és esti 8 óra 35 percekor vegyesvonat.

2. Szabadka felől érkezés: Esti 8 óra 34 percekor személyvonat, esti 7 óra 35 percekor gyorsvonat, délutáni 3 óra 34 percekor személyvonat, reggeli 6 óra 45 percekor vegyesvonat.

3. Gombos felé indulás: Esti 7 óra 41 percekor gyorsvonat, délutáni 3 óra 41 percekor személyvonat, reggeli 6 óra 55 percekor vegyesvonat.

4. Gombos felől érkezés: Reggeli 8 óra 08 percekor gyorsvonat, déli 11 óra 47 percekor személyvonat, esti 8 óra 25 percekor vegyesvonat.

5. Baja felé indulás: Reggeli 7 óra 05 percekor személyvonat, délutáni 4 óra 05 percekor vegyesvonat.

6. Baja felől érkezés: Délutáni 3 óra 24 percekor személyvonat, reggeli 6 óra 25 percekor vegyesvonat.

7. Újvidék felé indulás: Délutáni 3 óra 51 percekor személyvonat, hajnali 2 óra 30 percekor vegyesvonat.

8. Újvidék felől érkezés: Reggeli 6 óra 30 percekor személyvonat, esti 7 óra 18 percekor vegyesvonat.

Művészet és irodalom.

A „Vasárnapi Újság” május 23-ik száma 23 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „A koronázási emlékszóbor leleplezése Pozsonyban” (Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő arcképeivel és képekkel a leleplezési ünnepélyről Jantyk Mátyas rajzai és fényképek után). — „A koronázási emlékszóbor ünnepén a pozsonyi színházban bemutatott előképek prólogjai.” Gróf Zichy Géza költeménye. — Regénytört.: „Polgárháború.” Regény. Irta Rákosi Viktor. (Linek Lajos rajzaival). — „Az uszó sziget.” Verne Gyula új regénye (a francia kiadás eredeti illusztrációival). — „Az oroszlan barlangjában.” Elbeszélés. Angolból. — „Két régi magyar nő levele.” Vayktól. — „Id. Ábrányi Kornél” (arcképpel). — „A műcsarnok új képkiallításából” 3-ik közlemény (képekkel). — „Jelenet a párisi szerencsétlenség színhelyén” (képpel). — „Rallis Demeter, görög miniszterelnök” (arcképpel). — „Amerikai tulzások.” — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg, stb. rendes beti rovatok. A „Vasárnapi Újság” előfizetési ára negyedévre 2 frt, a Politikai Újdonságokkal együtt 3 frt. Megrendelhető a Franklin-Társulat kiadóhivatalában. (Budapest, IV., egyetem-utca 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap”, a legolcsóbb újság a magyar népszámára, félévre csak 1 frt 20 kr.

Kakas Márton albuma. Most jelent meg a „Kakas Márton” albuma II. évfolyama. — 1897. A „Kakas Márton” című képes hetilap képes vicceinek és vicces képeinek gyűjteménye. Ára 50 krajcár. Kapható a „Budapesti Hírlap” kiadóhivatalában (VIII. Rökk Szilárd-utca 4. sz.), a pénz előleges beutalás esetén vagy utánvétellel. — Azonkívül kapható: az összes könyvkereskedésekben, minden hírlapelárusítónál, valamennyi trafikban és az ország minden vasúti állomásán.

Ki a gavallér? Aki az óráját nem buzza fel, hogy ne kopjék; aki az í felé pontotot nem teszzen, hogy a ténája ne foggyon; aki a nyakáu a szemöcsöt, inggomb helyett használja; aki székre nem ül, hogy a nadrágja ne kopjék; aki az elszállt szivarfüstöt újra visszaszítja; aki a Dunát azért uszsa át, hogy a lánchidón a 2 krt ne fizesse; aki a saját haját maga vágja, hogy borbélynak ne fizeszen; mind kiváló gavallér azzal a tanítóval szemben, aki a Benedek Elek Nemzeti Iskoláját még meg nem rendelte. Ezt a bevezetést tréfának szántuk, de valószínűleg is elkel, mert soha még igazabb

lelkesséssel, nagyobb kitartással és szebb eredményekkel a tanítók és tanárok érdekét nem szolgálta, mint a Nemzeti Iskola. Eppen ezért a legmelegebben ajánljuk olvasóink figyelmébe. (Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VII. Rottenbiller-utca 5/a. Előfizetési ára egész évre 4 frt).

CSARNOK.

Holtig hű . . .

(Körmer után szabadon.)

Indul a hős véres harcmezőre,
Menni készíti bir, szabadság s haza.
De nem megy, míg bucsut nem vesz tőle,
Kit hön szeret, ki élte csillaga.

„Oh, ne könyezzen szép szemed!
Legyen vigasz, legyen remény,
Hogy holtig hű lesz kedvesed
A honhoz s hozzád drága lény!”

Im, így a férj fájt bucsut véve,
Paripán bajtársához tére,
Elvegyül a hadiak közébe,
S bátran néz az ellen seregére.

„Engem meg nem rettent a vész
S habár halál közel felém,
Örömmel vagyok arra kész
A honért s érted drága lény!”

Vakmerőn ront a csaták tűzébe,
Kardja ezer ellent sujt halálra;
Diadalt küzd ki hős vitézsége:
Haj, de annak drága — ő az ára!

„Csöregedez csak piroz vérem
Omlásod megosztultam én;
Holtig tartam esküvésem,
A honnak s neked drága lény!”

Gál Lajos.

Közgazdaság.

Termesszünk több zabot.

Kezünkbe véve a statisztikai évkönyveket, zabtermelésünket illetőleg nem egy meglepő adatot fogunk azokból kiolvasni. Feltűnő mindenképpen az, hogy zabkivitelünk apadóban, behozatalunk ellenben emelkedésben van; míg ugyanis 1882-ben 73000 métermáza behozattal szemben 934 ezer métermázasat vittünk ki, vagyis a kiviteli többlet 861 ezer métermázasat tett ki, addig 1894-ben 192 ezer métermázasat hoztunk be, 837 ezer métermáza kivittel szemben s így a kiviteli többlet már csak 645 ezer métermázasat tett ki, vagyis 12 év alatt több mint 200 ezer métermáza apadást mutat a behozatal és kivitel közötti különbség.

E körülménynek oka első sorban abban található fel, hogy a belföld ez irányban szükséglete is látnyésztesztünk emelkedésével, az állatok intenzívebb táplálásával folytonosan fokozódik, de másrészt kétségtelen az is, hogy a zabbal bevetett terület apadóban van, bár a termés átlagok fokozódnak. Mig ugyanis 1878-ban 1,154.726 hektár volt zabmal bevetve, addig 1894-ben csak 985.773 hektár, a mely idő alatt azonban a hektáronkénti átlag termés 1836 hektoliterrel 2523 hektoliterre emelkedett s így dacára annak, hogy a bevetett, illetve learatott terület apadt, az ország összes termése több mint három millió hektoliterrel szaporodott.

Az átlag terméseket véve tekintetbe a mai magasnak mondható buza árak mellett is, a zab nem kevésbé jövedelmező a búzánál, mert holdankint átlag termése nagyobb a búzánál s még jóval nagyobb lenne, ha nem a legrosszabb földeket jelölnék ki a zab termelésre. A statisztika is megmutatja, hogy pl. Árva megyében a learatott területnek 5749% zab; következék sorban utánna Sáros, Szepes, Mármaros, Beszterce-naszód, szóval a legszegényebb talaju megyék; de ettől eltekintve is, tudvalegő dolog, hogy a magyar gazda többnyire sovány, trágyázatlan, avagy egyáltalán trágyázhatatlan területeken termeszt zabot s innét van, hogy a nyugati intenzívben, jobban művelt talajokkal bíró államokban a zabtermés átlaga sokkalta nagyobb mint nálunk, oly annyira, hogy adataik bennünket egészen meglepnek. Így pl. német alföldön terem hektáronként 1 kat. hold 0575 hektár átlag 3900, Belgiumban 3576, Angolországban 3452, Dániában 2709, Németországban 2537, Franciaországban 2262, Amerikai Egyes. Államokban 2231, Magyarországon 2001 hektoliter 10 évi átlagban. Látható ezen kimutatásból, hogy Belgiumban csaknem kétszer akkora a zab átlagos termése, mint nálunk, a miből tehát az következik, hogy nemcsak a zabtermelésre szánt terület kellene nagyobbitanunk, de módunkban volna a termés átlagokat is igen jelentékenyen fokozni, ha a trágyázással vissza adnók mindazt talajunknak, a mit attól elvontunk.

Ezt elérendő, nem volna megengedhető, hogy valamely talaj csak minden 6-8 évben trágyázassék, hanem minden esetre harmad-negyedévenként. Ha elegendő nagy az állatállomány, úgy az alföldön ezt meg is lehet tenni, sajnos azonban a felvidéken ez sok helyen nagy nehézségbe ütközik, mert ott zabföldekül a legmagasabban fekvő szántókat szokták kijelölni, a hova a trágyát felvinni nagyon is nagy megerőltetésbe kerül az igás erőnek. Inkább meg kell azonban az igát erőltetni, sem hogy holdankint csak 4-5 m/m zabtermést arassunk, mert ilyen szegénytelen kicsi termések, még a szántásra fordított munkát sem fizetik meg. Ha a trágya mennyiség nem volna elegendő, szuperfoszfáttal kell segíteni a dolgot, a melyből egy — egész másfél métermázasat hintvén el kat. holdankint, a termést jelentékenyen fokozhatjuk egyes esetekben, különösen ha kevés chili salétromot is alkalmazunk fejtrágyául kétszeresre is.

Ha országszerte nagyobb területen termesztelnék zab, ennek kétségtelenül az az előnye is megvolna, hogy következképpen a búzával bevetett terület valószínűleg ha nem is sokkal, de valamivel csökkenne s így az ország buza termés fölöslege apadna.

A talaj

A talaj gazdaságnak előnyösen járul hozzá; homokos talaj még fokozhat a célra, összeáll és a nyek tenyésztés adott homokos először fölvezet az extirpator felszántani és szántjuk a földünk. Az iszap célserű.

Ugyanúgy vagy válogó tarlóra vitéjtől rezzük és meg esőzésre bizzuk talajt, első tökéletesbített a kapásnövény.

Hogyan

Erre ne írja: Meleggy gatta a vakon tavasszal ne u szine alatt, ha feltör, azért az sal kérekeire.

A petreie mig a karbolsz jött, sőt már végre a gyögy szarvasszav o mely fekete o árszt.

Ebből az tettem és belet ágyaim megsva eljárást ismételt kárt a vakond gálatot tett a kellemetlen szá

Sz

Régi előzet

közleményekre nem

G. L. Topoly

kapunk? Köszönet

Sp. J. Bács-

nagyon valószínű

közlemények épen

tesítésre alkalmas

hogy ont egy kol

lapokban megjelent

közönséggel fogadjuk

Dódi. Fogad

azán valami!

Elefánt. On

„Kedves Szerkeszt

tenni, hogy egy jó

szerelem párok na

úr, hogy igen sok

dásonnak s így b

nem fognak benne

stb.” — Válaszunk

szerelem tagja: a

betölteni s ha látj

alattján meggyőző

legmelegebben fog

működésére felhív

Dr. B

BITTE

HI

593. szám.

kg. 1897.

Nalya

Filipova k

javadalmazott g

pályázat nyittat

hogy szabálysza

évi június h

nyujtsák be.

figyelembe véte

A ruhát s

Kelt Filip

Fa

Elsőrendű b

na

Spit

Zom

3-3 Nagy

A talaj javítása földkeverés által.

A talaj javítása földkeverés által az újabb mezőgazdaságnak lényeges tényezője. Az agyagtalajt igen előnyösen javíthatjuk homok és pedig durvaszerű homok által; homokkal jól összekeverve és porhanyitva tetemesen meglazul a talaj, a mi kapásnövények művelése által még fokoztatik. De finom, pornemű homokot nem lehet e célra felhasználni, mert nagy esőben az agyaggal összeáll és a talaj felszínén kérget képez, mely a növények tenyészését akadályozza. Hogy az agyagot a hozzáadott homokkal jól összekeverjük, célszerű a földet először felszántani és azután a homokot ráhozni, azután az extirpátorral jól meg kell munkálni a földet, újból felszántani és azután bevetni. Aratás után sekélyen felszántjuk a földet s azontul mindig mélyebben szántathatunk. Az iszapnak a szántóföldhöz való keverése is igen célszerű.

Ugyannyi ajánlató a homoktalajnak javítása agyag vagy vályog által és pedig oly módon, hogy utóbbit a tarlóra vitéjük, jól megaprózzuk, összetörjük, lehengerezzük és megboronáljuk és a további felbontást az őszi esőzésre bizzuk. Azután extirpátorral összekeverjük a talajt, első ízben az agyaggal és könnyű elszántással tökéletesítjük. Jövő tavasszal ezen esetben is célszerű a kapásnövények művelése.

Hogyan üzzük el a vakondot a kerti ágyról.

Erre nézve egy praktikus kertész a következőket írja: Melegágyaimat minden évben rendszeren összebolygatta a vakond. Mivel azonban a vakond télen és kora tavasszal nem ás vízszintes meneteket közvetlen a föld színe alatt, hanem rendszeren csak a mélységből egyenesen feltört, azért azt a kis gonosztevőt nem lehetett fogóvással kézrekeríteni. Más szerbe kellett tehát folyamodnom.

A petroleumba áztatott rongyokkal célt nem értem, míg a karbolsav csak addig használt, a míg eső nem jött, sőt már erős öntözéskor is elveszté tulajdonságait. Végre a gyógytárban egynehány krért ugynevezett bűdös szarvasszav olajat (oleum animale foetidum) vettem, mely fekete olajszerű anyag s igen kellemetlen büzt áraszt.

Ebből az olajból egy pár cseppet rongyra csöpögtettem és beletömtem a vakond meneteibe és a melegágyaim megszabadultak ezen ellenségtől. A mióta ezt az eljárást ismétlem, melegágyaim soha sem szenvedtek kárt a vakond tursáitól. Ugyanez az olaj kitűnő szolgálatot tett a vízi pocok irtásánál is, mely ezen olaj kellemetlen szagától szintén elűzetett.

Szerkesztői üzenetek.

Régi előfizető. Névtelen levelekre, s az azok kapcsán beküldött közleményekre nem reflektálunk.

G. L. Topolya. Megkaptuk s közölni is fogjuk. Próbát mikor kapunk? Köszönet!

Sp. I. Bács-Almás. Ne vegye rossz néven, de a leírt eseményt nagyon valószínűnek tartjuk s ezért nem is közöltük. Az ilyen közlemények igen a gyűlölet szítására, nem pedig annak megszüntetésére alkalmasak. Mi nem tudjuk elhinni s valószínűnek tartjuk, hogy ont egy koholt mesével felülítették. Kér, hogy a közlemény más lapokban megjelent. Egyéb tudósításait a jövőben is szívesen látjuk és köszönettel fogadjuk.

Dódi. Fogadjá őszinte szívvel fákadó üdvözlőnk. Ez már aztán valami!

Elefánt. Ön a következő levelet intézte lapunk szerkesztőjéhez: „Kedves Szerkesztő Úr! Kérem legyen szíves becses lapjában közölni, hogy egy jól kitanult elefánt mérsékelt díj mellett ajánkozik szerelmes párok utjainak egyengetésére. Mondhatom keltes Szerkesztő úr, hogy igen sok házaspár köszönheti boldogságát az én elefántoskodásomnak s így biztosíthatom, hogy a hozzám forduló ifjak és leányok nem fognak bennem csalódni. Kérem ismétlése mellett maradtam stb.” — Válaszunk a következő: Van a mi redakciónknak egy roppant szerelmes tagja: ha hajlandó mellette az elefánt szerepet díj nélkül betölteni s ha látjuk, hogy működése eredményre vezet s ha ennek alapján meggyőződünk, hogy csakugyan használható elefánt, akkor a legmelegebben fogjuk a szerelmes ifjak és leányok figyelmet áldásos működésére felhívni.

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó

BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

593. szám.

kig. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Filipova községben a 300 frt évi fizetéssel javadalmazott gyalogrendőrzeti állásra ezennel pályázat nyitattik. Felhívtnak a pályázni kívánók, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket folyó évi június hó 10-éig alulírott eljárásához nyújtsák be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételét nem fognak.

A ruhát a rendőrzeti sajtójából tartozik fedezni.

Kelt Filipován, 1897. évi május hó 23-án.

Az előjáróság.

Faszéneladás.

Elsőrendű **bükkfaszén** jutányosan kapható nagyban és kicsinyben

Spitzer Jakabnál,

Zombor, zarándok-(só) utca 87.

3-3 **Nagyobb vételnél megfelelő árak.**

Van szerencsénk a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, miszerint a legjobb hírnévnek örvendő

látyszerészeti cikkeink

egyedüli elárúsításával ZOMBOR és KÖRNYÉKE részére

KESZLER DEZSŐ

órás és ékszerész urat ZOMBORBAN

biztuk meg, ki gyártmányainkból állandóan dus választékot fog tartani, és kérjük, hogy **szemüvegek, csipetők, monoklik, látcsövek, távcsövek, barométer és termométerek, hőmérők, lépésszámlálók, kompaszok, tudományos célokra használható üvegek** stb. e szakmába vágó cikkek végett szükség esetében **KESZLER DEZSŐ** urhoz fordulni szíveskedjék.

Orvosi rendelet szerinti szemüvegek a legrövidebb idő alatt és a leglelkismeretesebben készíttetnek.

Javítások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Képes árjegyzék több 200 képpel többnyire eredeti nagyságban képviselőnkél a n. é. közönségnek ingyen rendelkezésére áll.

Tisztelettel

GRABICH TESTVÉREK,

látyszerészeti műintézete **Lipce** és **Rathenov.**

3-3

Több mint 200 nagyobb városban képviselve.

5721. szám.

p. 1897.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint urbéri bíróság közhírré teszi, hogy Rácz György és társai b.-keresztúri lakosok a bács-keresztúri 284. sztkvben 1422. br. sz. alatt felvett közös legelőből a házas zsellérek jutalékát felosztani, illetve a tényleges felosztásnak bírói jóváhagyását kérték. E végből a szükséges nyomozások foganatosítására Szondy Mátyas kir. törvényszéki bíróság kiküldeték, határnapul pedig **1897. évi június hó 14. napjának d. e 9 órája** Bács-Keresztúr községében a községhezához kitézetik, mikorra a zsellér legelőre jogosultak oly hozzáadással idéztetnek, hogy az eljárás további folyamán személyenkénti idézés vagy értesítés elvárása nélkül érdekeik képviselőteről gondoskodjanak.

Zomborban, a kir. trvszék mint urbéri bíróságnak 1897. évi május hó 19. t. ii.

Lacheta Béla,
jegyző.

Gozdu Elek,
elnök.

Bérbeadandó szántóföld.

A sirokopoljei határban (diakovári járás) 56 hold első rendű föld folyó évi szeptember hó 1-től bérbeadandó.

Cím a kiadóhivatalban. 3-2

2473. sz. 1897.

Pályázati hirdetmény.

Mélykut községben megtiresedett inrok-végrehajtói állásra, mely állás 400 frt évi javadalmazással van egybekötve, ezennel pályázat hirdettetik.

Felhívtnak ennél fogva a pályázni óhajtok, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványait **folyó évi június hó 1-ig** alulírottához nyújtsák be.

A később benyújtott kérvények figyelembe nem vétetnek.

Bács-Almás, 1897. évi május hó 15 én.

Főszolgabíró helyett:

Dr. Ritter Gyula,

szolgabíró.

2-2

592. szám.

1897.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a hódásági tek. kir. járásbíróság 1897. évi 1955. és 1961. számú végzése következtében dr. Scultéy Jenő hódásági ügyvéd által képviselt Knibl István hódásági lakos javára Omelka János bogojevai lakos ellen 339 frt 50 kr, 35 frt 75 kr és járulékaik erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 775 frtra becsült borok és pálnikából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a zombori tek. kir. járásbíróság 9195/1897. számú végzése folytán 339 frt 50 kr, 35 frt 75 kr tőkekövetelés, ennek 1896. évi november hó 20 ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 65 frt 41 krban bíróság már megállapított költség erejéig Gákován a községhezához leendő eszközlésére **1897-ik évi június hó 15-ik napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Kelt Zomborban, 1897. évi május hó 24-én.

Cservenka Lajos,

kir. bir. végrehajtó.

KERNYAJAI GYÓGYSZERTÁRBA

HAT GYMNASIUMOT

VÉGZETT IFJU

GYAKORNOKUL

FELVÉTTETIK.

3-2

Gyakornok kerestetik.

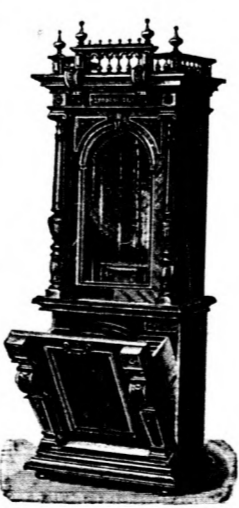
Gákova község jegyzői irodájába egy **GYAKORNOK** kerestetik szép irással. Bővebb értesítés nyerhető a községi jegyzőnél.

3-2

ÓRIÁSI SYMPHONION ZENÉLŐ-AUTOMATÁK.

150 hanggal, igen erős keltos hangjával, nagy szabvány szóról.

magassága 240, 87, 57 cm.

Scherer Ferenc

butorkereskedő

ZOMBORBAN, fő- (Kossuth) utca.

Ajánlja dusan felszerelt

BUTORRAKTÁRÁT.

ÜVEG-, PORCELÁN-, TÜKÖR-

LÁMPA-ÁRUKBÓL

nagy készlet.

5-2

magassága 115, 64, 36 cm.

100 hanggal, keltos hangjával, igen keltes és toll zenével és órával.

ÓRIÁSI SYMPHONION ZENÉLŐ-AUTOMATÁK.

HIRDETMÉNY.

A zombori róm. kath. plébánia épület alatti és melléképületében levő összes bolthelyiségek
foljó évi november hó 1-től

egymásutáni 3 évre, 1897. évi június hó 16-án délelőtt 9 órakor az egyházpénztár helyiségében nyilvános árverésen haszonbérbe adnak. Az árverési feltételek naponta az egyházpénztár helyiségében megtekinthetők.

Zombor, 1897. évi május hó 20-án.

3-2 **Az egyházpénztár kezelőse,**

2987. szám
 tkvi 1896.

Árverési hirdetés.

A kulai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a cserenkai árvatár végrehajtónak Hermecz Károly végrehajtást szenvedő elleni 500 frt tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a zombori kir. törvényszék s kulai kir. járásbíró területén lévő, Cserenka község határában fekvő, a cserenkai 2158 sz. tjkvben Ács Sánta Antal tulajdonán felvett A. I. 2281/1. hr. sz. 930. ö. i. sz. bitoktestre az árverést 517 frtban ezennel megállapított kikiáltási áron elrendelte és hogy ezen fentebb megjelölt ingatlan az 1897. évi június hó 30-ik napján d. e. 9 órakor Cserenka község ház tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis 51 frt 30 krt készpénzben vagy az 1881. LX. t. c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előltes elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át szolgáltatni. Kelt Kulán, 1897. évi május hó 17-én.

A kulai kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság.

971. sz. 1897.

Pályázati hirdetés.

Bács-Bresztovác községében lemondás folytán megüresedett 220 frt évi fizetés 120 frt lótartrási átalánnyal javadalmazott lovasrendőri állásra ezennel pályázat iratnak ki.

Ezen állásra csak oly egyén alkalmazható, a ki:
 a) magyar honpolgár;
 b) védőteleztségének megfelelt, a 24. életévét betöltötte, a 60-at pedig el nem érte;
 c) feddhetlen erkölcsű és teljesen rovatlan előéletű;
 d) teljesen egészséges;
 e) irni és olvasni tud és a községben divó német és szerb nyelvet bírja.

Az alkalmazásnál elsőbbség adandó:
 1. Az 1873. évi II. t. c. értelmében kedvezményezett altisztek s kiszolgált állami csendőröknek.
 2. A hadsereg s honvédségnél kiszolgált egyéneknek.

3. Kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős öri minőségben) alkalmazásban állott egyéneknek.
 4. Végül előnynek tekintetik a szolgálati magyar nyelvnek szó- és írásban való bírása, valamint a nőtlenség.

Fenti körülmények és előnyök közokiratokkal igazolandók, az egészségi állapot törvényhatósági orvosi bizonyítványval olyképen igazolandó, hogy a szellemi és fizikai állapot és főbb érzéseknél, hallás és látásnak teljes bírása is kitűnjék.

Pályázati kérvények fentiek szerint okmányolva alulirt előjárásghoz **foljó évi június hó 10-ig** benyújtandók.

A rubázatot és a lovat a rendőr sajátjából tartozik fedezni; a többi feltételek alulirt előjárásghoz bármikor megtudhatók.

Kelt Bács-Bresztovác, 1897. évi május hó 17-én.

Zányi Félix, Vogl József,
 jegyző. 3-1 bíró.

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS.

Van szerencsém Zombor és vidéke nagyérdemű közönségének becses tudomására hozni, miszerint az **Aman-féle**

„Apatini sörcsarnokot“

a bajai-uton levő Jerkovics-féle házba helyeztem át.

Vendéglői helyiségemben kitünő ételek és italok kaphatók; nemkülönben az utazó közönség részére több vendégszoba áll rendelkezésre.

A nagyérdemű közönség számos látogatását kérve vagyok

tisztelettel

3-2 **Herche Albert,**
 vendéglős.

Kocsik részére nagy felszerés és istálló.

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYVOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
 A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

Itt megrendelhetők:
 Váltók.
 Gyászlapok.
 Számok.
 Levélfejek.
 Névjegyek.
 Eljegyzési és esküvői kártyák.
 Sima- és dombornyomatu monogrammok.

Itt megrendelhetők:
 Hírlapok.
 Művek.
 Naptárak.
 Táblázatok.
 Falragaszok.
 Körlevelek.
 Tancvignettek.
 Tancvignettek.
 Étlapok.

Közszégi nyomtatványokból nagy raktár.
Papir- és írószerek a bevásárlási áron.
 Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.
 Községeknek három havi hitel.

A „BÁCSKA“ kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.   Telefon szám: 18.

Kerékpár-sport kedvelők figyelmébe!

Legújabb 97-es kerékpárok!

Évek óta fenálló kerékpár-raktárom újlag a leghirnevesebb gyártmány **kerékpárokkal** felszereltem; vannak angol, francia, német és stajeroszági kerékpárjaim és alkatrészek.

Tanítás ingyen. — Használt gépek becseréltetnek. — Kellemes fizetési feltételek!

Olcsó árak. — Legmegbízhatóbb bevásárlási forrás. — Javítások olcsón és gyorsan.

Egy használt női és férfi kerékpár olcsón eladó.

Kiváló tisztelettel
Teltsch Gáspár.

Az előkelő világ arczépitője a

Királynő arczéme,

mely hatásánál fogva fölülmul minden eddig ismert arczépitő szereket.

Ártalmas alkatrészekből ment, nem tartalmaz zsíros anyagot, a bőr által teljesen felszívatik. Rövid használat után eltávolít az arczól minden bőrszűzítást, u. m.: **szeplőt, májfoltot, pörpörést, mitesszert** stb., a bőrt fénytelen simává és hófehérre teszi, nappali használata megóvja az arczot a szél és hideg káros hatásától. Igen alkalmas színházak és estélyekre, mivel a hölgyor általa jobban tapad és az arczon állandoan megmarad.

EGY TÉGELY 70 KR.

Királynő crème szappan,

melynek alkatrészei a Királynő arczéme-el szoros összefüggésben vannak, a bőrnek simaságot, tündeséget kölcsönöz. Kiváló jó illatánál fogva legelső toillette szappan. **Egy darab 50 kr.**

„Mivel hasonló névvel teljesen értéktelen és ártalmas utánzatok vannak, minden tégely védjeggyemmel van lezárva.“ Egyedül kapható:

LEMESVÁRY JÓZSEF
 Angyal-gyógyszertárban ZOMBORBAN.
 52-22 Postai megrendelések gyorsan eszközöletnek.

A Zombori Kerékpár-Egyesület felügyelete alatt álló

Attila-kerékpár

egyedüli gyári raktára Bács-Bodrogh vármegye részére

POCK LÁSZLÓ

ZOMBORBAN.

A zombori kerékpár-egyesület szállítója. — Javitóműhely saját házban.

Üveg, porcellán, lámpa, majolika, luxus- és khinaezüst diszaruk gyári raktára. Vidéki megrendelések 24 óra alatt pontosan eszközöletnek.

Attila-kerékpárok gyári áron kaphatók. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Vidéki fiókraktárain: **Baja, Szabadka, Ujvidék, Zenta.**

XX. év

Egész Fél év Negyed

A lap illető szerkesztő a laptul

Egyes sz

A poli zen körül merni, hogy vehemenciá a kevésbé getni, megs nyaival sze báró Bantfi mázott progr ményeket r hogy a mini lyeket progr a nemzetnek sikerekkel b Amit előtte séggel keres zása megval Evtizede rozatokat, m tek a hadig egy korszak a nemzetnek teljesít, mely ápolit nagy hitvesének felbuzdul a n fejedelemhez házbeli előd az egy elhat lelkien teljes fokozták a ültették az ör iránt. Enlék királyi elhat azt a valódi évtized óta iránt való sz nak minden minden tény mint igazi nem egyetért nem és ez a jólét rehetővé és n jesítését, tám

A „I

Hiába ne Hiába tar Hiába ná Nem kell Tudom pe — Hát m Oh jól t Maradjou

Könyved n Aludt vére Ha még o Sohaj szív Nem kell ... Tövis Hogy da Sivár lel

... Mért Midón a Erőd mé Szerelme Mért nem Midón ba — Szület Menj, me

Nézd az S tilalma Övét, sar Mennybéli Poklok se Ha egyse Az életet Csak egy

De nézd, Kegyetlen De nézd Mi gnyút